

NIEUWSBRIEF

15e jaargang nr. 2, oktober 2003

- Info
- Verslag Algemene Ledenvergadering 11-03-2003
- Verslag 40 jarig jubileum NVTL 11-03-2003
- Spil excursie: Een dagje Wageningen 05-06 2003
- Greensys2004
- In memoriam Fiepko Coolman
- Agenda

De Nederlandse Vereniging Techniek in de Landbouw, de NVTL, stimuleert al 40 jaar ontwikkelingen in alle geledingen van de landbouwtechniek, gericht op een verantwoorde toepassing van o.a. mechanisatie, arbeid, organisatie, proeftechniek, automatisering, energie, bouwkunde en stalinrichting. Er zijn 5 secties: Bedrijfsgebouwen en inrichting, Energie, Werktuigen, Arbeid en Organisatie en Proeftechniek. Het is een vereniging voor allen, die geïnteresseerd zijn in het vakgebied van de Landbouwtechniek en werkzaam zijn, of zijn geweest in het bedrijfsleven, onderwijs, onderzoek of de voorlichting.

De NVTL kent de volgende vormen van lidmaatschap:

*Nederlands, (NED-lid). Alleen lid van de NVTL. De contributie bedraagt € 15,75 per jaar.

Men ontvangt de Nederlandse Nieuwsbrieven en korting voor in Nederland georganiseerde activiteiten, zoals de jaarlijkse Studiedag en excursies.

*Internationaal, (INT-lid). Lid van de NVTL, EurAgEng, de CIGR en IAMFE.

De contributie bedraagt € 31,50 per jaar.

*Bedrijfs, (BED-lid). NED-lid en INT-lid, meerdere personen uit het bedrijf kunnen gebruik maken van de kortingen.

De contributie bedraagt € 52,50 per jaar.

*Junior lidmaatschap voor studenten van WU en HAS.

De contributie bedraagt € 2,50 per jaar.

NVTL Secretariaat

Postbus 43, 6700 AA Wageningen

Fax 0317 - 42 56 70

Bankrekeningnr. 539339474

Postbanknr. 3450127

E-mail: nvtl@tiscali.nl

Homepage: <http://home.tiscali.nl/~nvtl/>

INFO

NVTL Studiedag op 9 maart 2004

De jaarlijkse studiedag wordt gehouden op 9 Maart 2004 in het WICC te Wageningen. Het thema is: 'Transitie naar Duurzame Landbouw'. Graag rekenen we op uw komst, het belooft een interessante dag te worden. In januari 2004 ontvangt u het programma.

CD-Rom NVTL

Jubileumbijeenkomst 2003

Voor zover beschikbaar kunnen leden van de NVTL alsnog een exemplaar bestellen van de CD-Rom 2003 met samenvattingen van de Essays gehouden tijdens de NVTL Jubileumbijeenkomst 2003 en de jaargang 1963 van het blad Landbouwmechanisatie.

De prijs bedraagt slechts € 5,- voor leden, niet leden betalen € 15,-.

Bestellen kan door het overmaken van het verschuldigde bedrag op bankrekeningnr. 539339474 t.n.v. de NVTL in Wageningen. In beperkte mate zijn ook nog NVTL CD-Roms 2002 en 2001 te koop voor € 5,-.

E-mail adres NVTL

Het E-mail adres van de NVTL is veranderd in: nvtl@tiscali.nl. Het oude adres: nvtl@worldonline.nl blijft nog gedurende langere tijd in gebruik.

Europese subsidie voor energieprojecten 2003-2006

Energie en CO2 reductie vormen een belangrijk thema in het Europese beleid. Voor de komende jaren stelt de Europese Commissie daarom omvangrijke budgetten ter beschikking voor innovatieve projecten op energiegebied. Zie daarvoor: http://europa.eu.int/comm/research/fp6/index_en.html

Agrotechnology & Food Innovations

De Wageningse instituten ATO en IMAG gaan vanaf 1 oktober samen verder onder de nieuwe naam: Agrotechnology & Food Innovations.

Verslag Algemene

Ledenvergadering gehouden op 11 maart 2003

1. Opening en mededelingen

De voorzitter Aad Jongebreur opent de vergadering en heet de 18 aanwezige NVTL leden welkom. De op dezelfde middag gehouden Jubileumbijeenkomst ter gelegenheid van het 40 jarig bestaan is succesvol verlopen, het aantal deelnemers was 108 en daarmee kleiner dan vorig jaar. De CD-Rom met onder meer samenvattingen van de Essays en de jaargang 1963 van het blad Landbouwmechanisatie was tijdig gereed, dankzij de medewerking van de inleiders.

2. Verslag Ledenvergadering NVTL gehouden op 12 maart 2002

Het verslag van de vergadering, opgenomen in de Nieuwsbrief nr.1 van februari 2003, wordt zonder veranderingen vastgesteld.

3. Jaarverslag van de secretaris

Het Jaarverslag 2002 van de secretaris, opgenomen in dezelfde Nieuwsbrief van februari wordt na toelichting van de secretaris zonder opmerkingen goedgekeurd.

4. Jaarverslag van de penningmeester

De penningmeester geeft een korte toelichting op het financieel verslag 2002. Het verslag wordt zonder veranderingen goedgekeurd.

5. Verslag van de kascommissie

De kascommissie bestaande uit ing. P.Almeloo en ir. A.V. van Wagenberg hebben de jaarrekening en het financieel verslag over het boekjaar 2002 van de NVTL gecontroleerd en in orde bevonden. Zij verzoeken de algemene ledenvergadering om de jaarrekening en het financiële verslag over 2002 goed te keuren. De ledenvergadering gaat daarmee akkoord en de voorzitter

bedankt de kascommissie. De heer van Wagenberg is aftredend, in zijn plaats wordt benoemd de heer Provoost.

6. Vaststelling begroting en contributie

De begroting wordt, na toelichting van de penningmeester ongewijzigd vastgesteld.

7. Bestuurswisseling

Aftredend en niet herkiesbaar is ir. J.A.M. Voermans. Hij wordt namens de leden door de voorzitter bedankt voor de jarenlange werkzaamheden voor de NVTL verricht. In zijn plaats wordt benoemd ir. G.J.Monteny als voorzitter van sectie II. Aftredend en herkozen worden ir. A.A.Jongebreur, mr.ing.G.J.Weijers en prof.dr.ir G.P.A.Bot. Het bestuur is nu als volgt samengesteld:

A.A. Jongebreur	voorzitter
H.C.P. de Vries	secr./penningm.
G.J.Monteny	vz. sectie II
G.J. Weijers	vz. sectie III
G.P.A. Bot	vz. sectie IV
J.A.L.M. Kamp	vz. sectie V
A.De Vliegheer	vz. sectie VI
W.A. Kramer	lid.
A.H. Provoost	lid
L.A.Breedveld	lid

8. Rondvraag

Jan Voermans bedankt de overige bestuursleden voor de prettige samenwerking en ook dat hij via de NVTL ca. 5 jaar deel heeft kunnen uitmaken van het bestuur van de CIGR. Hij ziet in Gert-Jan Monteny een goede opvolger. Omdat de heer Provoost deel uitmaakt van het bestuur wordt in zijn plaats een ander lid voor de kascommissie gezocht.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging aan allen die een bijdrage aan de discussie hebben geleverd. De volgende studiedag en jaarvergadering worden gehouden op 9 maart 2004.

Namens het Bestuur,
H.C.P. de Vries, secretaris

Industry Innovation

Award

Tijdens het EurAgEng congres: 'Engineering the Future' in Leuven kunnen bedrijven deelnemen aan de Industry Innovation Award. Men dient daarvoor een samenvatting van maximaal 400 woorden in te dienen voor 1 december 2003. Zie ook: www.eurageng.org

Verslag van het 40 jarig Jubileum van de NVTL

In dit verslag zal eerst ter introductie een beschrijving worden gegeven van de NVTL. Hierna wordt beschreven hoe de jubileumdag is opgebouwd en wat de thema's zijn, om vervolgens de voordrachten van de verschillende sprekers te behandelen. Er zal worden afgesloten met een verslag van de essaywedstrijd die was uitgeschreven ter ere van het jubileum.

Doel NVTL

Zoals uit de titel van dit verslag al blijkt is de NVTL 40 jaar geleden op 1 maart 1963 opgericht met als doel het bevorderen van de techniek in de landbouw en dit op een verantwoorde manier. Om dit doel te bereiken is de vereniging opgedeeld in vijf groepen. Deze groepen zijn: Bedrijfsgebouwen en inrichting, Energie, Arbeid en organisatie, Werktuigen en Proeftechniek. Op deze manier kan ieder lid zich aansluiten bij de sectie die het beste bij zijn of haar interessegebied aansluit. De vereniging is bedoeld voor mensen die 'geïnteresseerd zijn in het vakgebied van de Landbouwtechniek en werkzaam zijn, of zijn geweest in het bedrijfsleven, onderwijs, onderzoek of de voorlichting.' [NVTL CD-ROM] Internationaal werkt de NVTL samen met EurAgEng, de CIGR en IAMFE.

Jubileummiddag

De verwachtingen over de middag zijn, mede door de aard van de vereniging, dat men dieper zal ingaan op de toekomst van de landbouw en dan met name de rol van de techniek daarin. De jubileumdag was georganiseerd in het WICC te Wageningen en begon 's middags om 14:00 uur. De heer Jongebreur, voorzitter van de NVTL, hield een voorwoord waarin hij aangaf dat er sinds de oprichting van de vereniging veel veranderd is in de landbouw, zeker op het gebied van de techniek. Denk hierbij onder andere aan de komst van de precisiezaaimachines, opraapwagens, doorloopmelkstallen en later de melkautomaat. Deze ontwikkelingen hebben zich in een snel tempo afgespeeld en laten een voortdurende aanpassing zien aan de eisen die gesteld worden door óf de wijzigende marktomstandigheden óf de consument. Ondanks deze veranderingen en snelle ontwikkelingen is de missie van de NVTL niet veranderd, namelijk: 'het bevorderen van de kennisverspreiding

over de toepassing van nieuwe technologie in de Landbouw'. Wel is er de laatste jaren een verschuiving opgetreden in de vraagstukken die van belang zijn. Vooral vragen over dier welzijn, milieu en productkwaliteit worden belangrijk naast de altijd al aanwezige vraagstukken over arbeid en rendement.

Uitdaging

De uitdaging wordt om in te spelen op de wens van de consument op een meer transparante manier van werken. Hierbij wil de NVTL een rol spelen door een platform te zijn waar actuele problemen uit de landbouw en nieuwe techniek samenkomen met als doel het vinden van oplossingen.

Consumenten-eis

Na het voorwoord was het de beurt aan prof.dr.ir. J. De Baerdemaeker van de KU Leuven. In zijn presentatie ging hij in op de toekomst van de landbouw en dan met name de eis van de consument dat de productie van voedsel transparanter moet worden. Naar zijn idee kan het nuttig zijn om de productieketen op een andere manier te bekijken. Meestal wordt in de keten begonnen bij de producent terwijl meer en meer uitgegaan moet worden van de consument en de eisen die deze stelt.

Ten aanzien van de voedselproductie zijn er door de Europese Unie enkele 'verzoeken tot onderzoek' opgesteld, waaronder een aantal dat te maken heeft met de ketencontrole. Een eerste aanzet tot deze ketencontrole is al wel gegeven met een aantal keurmerken zoals HACCP en EUREPGAP. Deze werken echter nog steeds te veel uit de traditionele 'producent is het begin van de keten' visie, terwijl juist de consument meer expliciet meegenomen moet worden en aan het hoofd van de keten moet worden geplaatst.

Enkele van de andere punten die door de E.U. aangestipt worden zijn milieuvriendelijker produceren oftewel minder gebruik maken van bestrijdingsmiddelen en kunstmest. Hiernaast zijn er nog andere uitdaging voor de techniek in de landbouw, bijvoorbeeld arbeidsefficiëntie en het toepassen van de mogelijkheden die ontstaan door de opkomst van nieuwe techniek. Verder werd de noodzaak tot een meer interdisciplinaire wijze van redeneren genoemd.

De samenwerking tussen een technicus en een bioloog zou tot betere oplossingen kunnen leiden dan nu het geval is. Uiteindelijk kwam de heer De Baerdemaeker tot de conclusie dat men niet zozeer een duurzame productie-methode moet willen bereiken als wel

een productiemethode die door de consument gewaardeerd en geaccepteerd wordt.

Duurzaam ondernemen

Hierna was het de beurt aan de heer B.J. Krouwel, Hoofd Directoraat Duurzaamheid & Maatschappelijke Innovatie van Rabobank Nederland, die zijn presentatie hield onder de titel 'Innovaties in de landbouw vanuit de optiek van duurzaam ondernemen'.

In de presentatie werd begonnen met een korte uitleg van de structuur van het bedrijf en het begrip groenfonds, een belastingtechnisch gezien aantrekkelijke manier van geld investeren in zogenaamde groen projecten. Hier bleek dat de landbouw, en dan met name de glastuinbouw en de biologische landbouw, veel profijt van dit fonds heeft. Het grote aandeel van de glastuinbouw viel te verklaren door de opkomst van de groen label kas en de relatief hoge investeringen die er nodig zijn. De biologische landbouw heeft zo'n groot aandeel doordat de gangbare landbouw, hoeveel moeite ze ook in duurzaamheid en milieu steken, geen recht hebben op ondersteuning uit deze fondsen. Alleen bedrijven met een SKAL certificering komen nog in aanmerking. Hierbij werden enkele vraagtekens gezet, onder andere bij de vraag hoe innovatief de biologische landbouw nog is en of duurzaam werkende boeren zonder SKAL certificaat niet ook in aanmerking moeten komen voor geld. Verder werd ingegaan op de problemen rond groene energie zoals de tegenwerking door de gemeentelijke politiek die vaak wordt ondervonden rond de plaatsing van windmolens en het kleine areaal aan energie gewassen in Nederland. Toch zag men toekomst voor biomassa uit de landbouw voor energieproductie, met name werd dan gedacht aan afvalstoffen.

Als laatste werd een agrariër genoemd die de overstap maakte van de champignonenteelt naar het kweken van snoekbaars en daar zeer succesvol mee is. Hiervoor heeft hij zelfs de Herman Wijffels Innovatieprijs gekregen.

Essay wedstrijd

Na de koffiepauze was het de beurt aan de essayschrijvers. De voorzitter van de jury⁽¹⁾, prof.dr.ir. J.H.M. Metz, gaf kort aan waarop gelet was bij de beoordeling van de essays. Bovenal moest het een echt essay zijn met een persoonlijke inslag.

Agrobot

Als eerste was het essay 'Robots

in Micro-Mechanisatie van Plantaardige Productie' geschreven door studenten⁽²⁾ landbouwtechniek van de WU aan de beurt.

In tegenstelling tot de trend voor steeds grotere apparaten, wordt hier juist steeds kleiner gewerkt. De Agrobot, als experimenteel model, is met een laag budget in elkaar gezet. Basis was een radiografisch bestuurbare raceauto waar een camera op is gezet. Voordeel van de methode van werken met kleine, lage apparaten is dat het gewas uit een compleet ander gezichtspunt bekeken wordt, het zogenaamde 'kikkerperspectief'. Hiermee valt sneller een ziekte te zien die zich aan de onderkant van bladeren manifesteert. Het doel is om de uiteindelijke robotten goedkoop te houden zodat een aantal robotten per veld ingezet kan worden. Om dit te bereiken zal een robot ook robuust moeten zijn en 24 uur per dag, 7 dagen per week werken. Oftewel 'De toekomst van de landbouw is dus niet het groter maken van de machines en schaalvergroting maar het optimaliseren van de gewasopbrengst per plant d.m.v. micromechanisatie'.

Toekomst Belgische landbouw

Hierna was het de beurt aan 'toekomstvisie voor de landbouwtechniek in België' ingestuurd door FEDAGRIM – COTE⁽³⁾.

In dit essay werd een toekomstvisie geschetst voor de landbouw in België in 2010. Ten eerste denkt men dat de consument steeds meer invloed zal krijgen op de productie methoden. Maar eerst is een herstel van vertrouwen nodig. Ook zal de vraag naar gemakkelijk voedsel en natuur toenemen. Dit laatste is een taak voor de overheid. De overheid, zeker de Europese, zal een grote invloed hebben op de landbouw. De federale overheid zal vrijwel rechtstreeks de Europese richtlijnen overnemen. Het doel is een duurzamere landbouw. Hierin zullen uiteindelijk vier vormen te onderscheiden zijn, namelijk: Intensieve landbouw, Niche landbouw, Landbouw als secundaire activiteit (hobbyboer) en Maatschappelijke georiënteerde landbouw (koeien voor bos en natuurbeheer etc.).

Constructeurs van landbouwmachines menen dat de vraag naar machines daalt, maar dat deze wel steeds groter en ingewikkelder worden wat een hoger opleidingsniveau vraagt van gebruiker en monteur. Ook zullen deze apparaten steeds vaker gezamenlijk worden aangeschaft.

Stallen zullen beter aan het de eisen van het dierwelzijn moeten voldoen en

minder uitstoot hebben. De eisen die Europa op het gebied van de veehouderij zal gaan stellen zijn moeilijk in te schatten. Concluderend kan gezegd worden dat er in de toeleverende sector genoeg te doen valt, zeker voor de techniek in de landbouw.

Slimme varkens

Het derde essay heeft de titel: 'Door slimme varkens een goed milieu en welzijn voor mens en dier' geschreven door medewerkers⁽⁴⁾ van Praktijkonderzoek Veehouderij.

De Nederlandse varkenshouderij heeft de afgelopen jaren steeds meer regelgeving gekregen ten aanzien het milieu en welzijn van de dieren. Om aan deze eisen te voldoen zijn vaak dure aanpassingen nodig. Hierdoor wordt de kostprijs hoger wat schadelijk is voor de concurrentiepositie. Hierom is een nieuw stalsysteem nodig waarmee economisch en maatschappelijk verantwoord geproduceerd kan worden. Het idee is om de slimheid van varkens te gebruiken en ze een toilet, een afgebakend stuk roostervloer, te geven. Hierdoor kan de rest van de vloer dicht zijn en zullen de emissies sterk teruglopen. Ook kan er dan stro in de hokken gebruikt worden aangezien dit veel minder sterk vervuult en dus minder vaak vervangen hoeft te worden. De dieren moeten het gebruik van dit toilet op jonge leeftijd aangeleerd krijgen, eventueel van een ouder varken die als leraar optreedt. Het stalconcept moet dus aan het varken worden aangepast.

Poeh en....

Als laatste was het de beurt aan Poeh de Beer. In het essay 'Poeh en de wederkerige technologie'⁽⁵⁾ wordt in een gesprek tussen Poeh en de schrijver ingegaan op problemen in de landbouw. Problemen die meestal ontstaan uit oplossingen voor eerdere problemen, die op hun beurt voortgekomen zijn uit eisen die aan de natuur gesteld zijn om beter aan de wensen van de mensen te voldoen. Vaak zijn er in het begin van de mechanisatie verkeerde doelen gesteld of is de uitgangspositie verkeerd ingeschat. Daaruit komen problemen voort waarvan de oplossingen op hun beurt weer andere problemen geven. Techniek moet passen in de situatie en de situatie moet niet aan de techniek worden aangepast. Zo is de natuurlijke weerstand van de dieren tegen ziektes sterk afgenomen door pogingen om alle ziekten te voorkomen. Dit hoeft niet te betekenen dat alle apparaten op de schroothoop moeten, maar dat ze meer in het verlengde van de

natuur moeten werken en er niet tegenin. Door de opkomst van de melkrobot bijvoorbeeld blijven de koeien steeds vaker in de stal, terwijl eigenlijk juist de robot in de wei zou moeten staan.

Prijsuitreiking

De NVTL heeft een speciale studenten prijs ingesteld en aangezien er maar 1 essay van studenten was, was dit een gelopen race. Verder werden de prijzen verdeeld in tegenovergestelde richting van opkomst. De derde prijs ging naar 'toekomstvisie voor de landbouwtechniek in België' de tweede naar het varkenstoilet en de eerste prijs naar 'Poeh en de wederkerige techniek'. Op deze manier had iedere presentatie een prijs. Hiermee was het jubileum, op de borrel na, afgelopen en dit verslag dus ook.

Harry Bunnik, student Agrotechnologie WUR

- (1) prof.dr.ir. J.H.M. Metz (voorzitter), P. Kruit, J.G. van Leeuwen en ing. G. Zevenbergen
- (2) A. Miltenburg, P. Huizinga, M. Huls, J. Thelen, B. Vanthoor en H. Wientjes, studenten WU
- (3) B. Sonck, J. De Baerdemaeker, JP. Clérin, D. Du Tré, J. Flaba, L. Reyns en M. Christiaans, Fedagrim
- (4) A.V. van Wagenberg, H.W. van der Mheen en N. Verdoes
- (5) P.W.G. Groot Koerkamp, Imag en B. Bos, ID Lelystad

SFIL-excursie:

een dagje Wageningen!

Op 5 juni 2003 organiseerde SFIL een rijk gevulde bezoeke dag in Wageningen. In de voormiddag werden de nieuwe bedrijfsgebouwen en 2 nieuwe kassencomplexen van het Plantkundig Proefcentrum Wageningen voorgesteld. De heel doordachte opvatting van deze nieuwbouw en de uitrusting met de allerlaatste 'snufjes' creëert veel mogelijkheden voor het onderzoek. De investeringen zijn enorm maar zowel overheidsinstellingen als private firma's kunnen van deze kassen gebruik maken. Deze realisatie bewijst dat de overheid veel belang hecht aan het land- en tuinbouwkundig onderzoek en er ook geld voor over heeft om de noodzakelijke infrastructuur beschikbaar te stellen.

Na de broodjes op de stand van het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland (CGN) werd een bezoek gebracht aan 'De dag van het plantenras' ingericht door het CGN. Het CGN is sedert december 2002 officieel geaccrediteerd voor het uitvoeren van het kwekersrechtonderzoek en opende

daarom de deuren van zijn proefbedrijf Nergena op deze dag. De organisatie van deze CGNdag was vlekkeloos: een heel goed overzicht van de activiteiten van het bedrijf zelf en van de Nederlandse collega-bedrijven die met gelijkaardig onderzoek bezig zijn; een grote bereidheid om op de gestelde vragen in te gaan, een prachtig kader van bloeiende land- en tuinbouwgewassen en zonnig weder als voorbode van een lange hete zomer.

Wat was er dan wel te zien?

1. sier-, groente- en landbouwgewassen
2. proeven met nieuwe gewassen en rassen, onder glas en in volle veld
3. diverse onderzoeksgroepen met de stand van zaken bij het methodeonderzoek: digitale waarneming, DNA-analyse en digitale foto-opslag
4. de nieuwe bewaarfaciliteiten van de CGN-genenbank

De deelnemers aan onze SFIL-dag hadden ook de mogelijkheid om de opening mee te maken van 'Field Robot Event' op het IMAG. Veldrobots zijn nu een beetje hoog technologische curiosa met hun toepassing in de precisielandbouw. Maar de vraag is niet of zij er al dan niet komen maar wel wanneer dat zij er daadwerkelijk zullen zijn! Dit 3-luik gaf aan diegenen die vooral in proeftechniek zijn geïnteresseerd de kans om er een interessante, goed gevulde dag van te maken.

Met dank aan de leiding en de medewerkers van deze 3 instituten omwille van de zeer vlotte samenwerking en de kans die werd geboden om via hun goed georganiseerde activiteiten SFIL op het voorplan te brengen.

Alex De Vliegheer, DFE, Gent

Greensys2004

Het internationaal symposium Sustainable Greenhouse Systems wordt van 12 tot en met 16 september 2004 door Wageningen-UR georganiseerd parallel aan AgEng2004 in Leuven met topics vanuit duurzame kastuinbouwssystemen als energiebesparing en efficiënt energiegebruik, gesloten water- en nutriënt systemen, sensoren, life support systems en systeem integratie en ontwerp. Het symposium is interessant voor deelnemers vanuit zowel onderzoek als bedrijfsleven, advisering en beleid. Meer informatie is te vinden op de web-site: www.greensys2004.nl waarin ook een link gemaakt kan worden naar de web site van AgEng2004.

Eerste voorzitter en erelid ir. Fiepkoo

Coolman overleden

Op 21 september jl. is op de leeftijd van 85 jaar ir. Fiepkoo Coolman overleden. Fiepkoo Coolman is in de jaren '60 en '70 de eerste voorzitter van de NVTL geweest. In de beginjaren van de NVTL heeft het uitdragen van kennis over nieuwe technische ontwikkelingen op de gebieden van machines, gebouwen en arbeid centraal gestaan. Ook bij de internationale uitwisseling van kennis heeft Fiepkoo Coolman voor ons een sleutelrol vervuld o.a. als voorzitter van sectie Machines van de Commission Internationale du Génie Rural (CIGR). Dit heeft mede geleid tot zijn verkiezing tot President van de CIGR op het 8ste Internationale Congres in Flevohof in 1974. Zijn verdiensten voor de Landbouwtechniek zijn internationaal erkend door de Max Eyth Gesellschaft en de American Society for Agricultural Engineers met respectievelijk de eremedaille en de 'John Deere Gold Medal'. In 2002 is hij benoemd tot fellow van de CIGR. Na zijn pensionering als directeur van het IMAG is Fiepkoo Coolman actief geweest voor het museum Historische Landbouwtechniek. De Nederlandse Vereniging Techniek in de Landbouw gedenkt met veel respect en waardering haar eerste voorzitter en erelid Fiepkoo Coolman.

Aad Jongebreur, voorzitter NVTL.

Agenda

2003

20-24 oktober: Int. Congress on Irrigation and Drainage: Cuba-Irrigation 2003, Havana, Cuba, www.complejopalco.com

25 oktober: Symposium Mest de Groene Motor, Reehorst Ede, Imag-Novem, E-mail: max.hilhorst@wur.nl

27-31 oktober: Photonics East 2003, Sensors and Systems for Agriculture and Plant Health Monitoring, Rhode Island USA, www.spie.org/info/pe

29 oktober-1 november: 2nd. Int. Symposium on intelligent Information Technology in Agriculture, Beijing, China, www.conference.ac.cn/isiat.html

20 november: Betondag, www.info@betonvereniging.nl, tel: 0182-539233

2004

23-27 februari: 32nd Int. Symposium: Actual Tasks on Agricultural Engineering, Opatija, Croatia, www.agr.hr/aed/aed-symposium.htm